

Leerling vindt school saai, maar presteert goed

(1) De Oeso¹⁾ maakt elk jaar een vergelijking van verschillende onderwijsstelsels, maar voor het eerst sinds zestien jaar is er nauwkeurig ingezoomd op de eigenaardigheden van het Nederlandse onderwijs. Minister Bussemaker, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, had speciaal gevraagd om het rapport. De blik van een buitenstaander kan ertoe bijdragen het Nederlandse onderwijsstelsel, waar altijd discussie over is, vooruit te helpen.

(2) Zelf snappen ze het eigenlijk ook niet zo goed, erkende de Oeso. Nederlandse leerlingen zijn bijzonder ongemotiveerd en ongedisciplineerd, en toch scoren ze goed in vergelijking met andere leerlingen in Europa. De Nederlandse Onderwijsinspectie wees al eerder op de lage motivatie van scholieren in Nederland. Het is een fenomeen dat slecht wordt begrepen. In andere landen zeggen leerlingen dat ze dol zijn op school, hier vinden ze het allemaal maar saai. En toch behoort het Nederlandse onderwijsstelsel tot de beste van de wereld.

(3) De Oeso is verder verbaasd dat de uitzonderlijk vroege selectie van leerlingen niet zo slecht uitpakt als de onderzoekers verwachtten. Kinderen moeten vroeg kiezen voor een schoolniveau en toch slaagt Nederland erin iedereen mee te krijgen. Kansarme kinderen behalen hier makkelijker een diploma dan elders. Ook immigrantenkinderen zijn hier over het algemeen beter af dan in andere Oeso-landen.

(4) Dat komt doordat Nederland veel aandacht besteedt aan het meekrijgen van kinderen die achterstanden hebben of die moeite hebben met leren. Dat gaat soms wel ten koste van de aandacht voor kinderen die meer aankunnen. Dat brengt met zich mee dat Nederlandse universiteiten het nooit zullen winnen van de topuniversiteiten van deze wereld en dat Chinese kinderen beter kunnen rekenen.

(5) Complimenten of niet, de Oeso legt de vinger wel op een aantal zere plekken: het was bijvoorbeeld geen goed idee om leraren meer invloed te geven op het schooladvies van hun leerlingen en de eindtoets minder belangrijk te maken. De achterliggende gedachte is misschien best sympathiek, maar Nederland zou alle kinderen toch weer moeten onderwerpen aan een landelijke test om te bepalen welk niveau bij ze past.

(6) Die aanbeveling staat lijnrecht tegenover de hervormingen van afgelopen jaar. De eindtoets in het basisonderwijs is juist minder belangrijk dan het oordeel van de leraar. De eerste praktijkervaringen wezen al uit dat die maatregel de ongelijkheid tussen leerlingen vergroot, de Oeso sluit zich nu aan bij die kritiek.

(7) Ook op het niveau van leerkrachten heeft de Oeso wat aan te merken. Dat niveau moet hoger, klinkt het al jaren. Maar zodra de eisen voor aankomende leraren strenger worden, ontstaat er een paar jaar later een docententekort. De afgelopen jaren is al flink ingezet op strengere selectie van aankomende

docenten. Toen de eisen voor de
85 pabo strenger werden, leidde dat
onmiddellijk tot een lagere studenten-
instroom. Dat is nu ook weer niet de
bedoeling.

90 **(8)** Minister Bussemaker en staats-
secretaris Dekker van Onderwijs
zeiden gisteren in een eerste reactie

dat ze met een aantal aanbevelingen
wat moeite hebben. Met name die
over de eindtoets zit ze niet lekker.

95 “Die staat op gespannen voet met de
waarde die wij hechten aan het
professionele oordeel van de
leerkracht.”

*naar: Romana Abels
uit: Trouw, 26 mei 2016*

Romana Abels is parlamentsredacteur.

noot 1 Oeso: Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling, het
samenwerkingsverband van rijke industrielanden

Tekst 4 Leerling vindt school saai, maar presteert goed

“Minister Bussemaker, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, had speciaal gevraagd om het rapport.” (regels 6-9)

- 1p 33 Waarom had de minister hierom gevraagd, volgens tekst 4?
- A Er is in Nederland zoveel discussie over het onderwijssysteem dat het lastig is te bepalen wat er nu klopt.
 - B Er is zo veel discussie over het Nederlands onderwijssysteem dat het goed is dat er onderzoek naar wordt gedaan.
 - C Het kan raadzaam zijn om inzicht in het Nederlandse onderwijssysteem te krijgen, omdat het onderwijs altijd beter kan.
 - D Het kan zinvol zijn om eens een ander naar het Nederlandse onderwijssysteem te laten kijken, zodat het onderwijs nieuwe inzichten kan opdoen.

De Oeso spreekt haar verbazing uit over een tweetal uitkomsten van het onderzoek.

- 2p **34** Welke twee uitkomsten zijn dat?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

De Oeso heeft niet alleen positieve opmerkingen over het Nederlandse onderwijssysteem.

- 2p **35** Wat zijn de twee belangrijkste punten van kritiek die worden genoemd in tekst 4?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

- 1p **36** Waardoor zullen volgens de Oeso de Nederlandse universiteiten het nooit winnen van buitenlandse topuniversiteiten?

- A In Nederland is het onderwijsniveau onvoldoende om te kunnen concurreren met andere landen zoals China.
- B In Nederland moeten kinderen al vroeg kiezen voor een bepaald schoolniveau en daardoor belanden er minder op de universiteit dan mogelijk is.
- C Nederland besteedt meer aandacht aan leerlingen die niet zo goed meekunnen dan aan leerlingen die excelleren.
- D Nederland heeft veel leerlingen die vanuit een kansarme achtergrond toch makkelijk een diploma halen.

- 1p **37** Wat is volgens het rapport van de Oeso en ervaringen uit de schoolpraktijk het gevolg van de veranderde wijze waarop het schooladvies tot stand komt?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

De minister en de staatssecretaris van Onderwijs hebben een eerste reactie gegeven op opmerkingen door de Oeso over de eindtoets.

- 1p **38** Vat die reactie samen.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 15 woorden.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.